

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

ONTWERPBESLUIT ONTGRONDINGENWET

Onderwerp: Wijziging van de geldigheidsduur van de ontgrondingsvergunning voor de zandwinning Botjeszandgat nabij Uiterburen

Aanvrager: BV Zand- en Grinthandel v/h H. Rijks en Zn.

Besluit: Wijzigen ontgrondingsvergunning

Datum: 27 september 2021

Zaaknummer: K6370

Correspondentienummer: 2021-051738

Behandelnummer: 2021-04

Kadastrale informatie: Gemeente Noordbroek, sectie I, perceelnummers 567, 566, 569, 811, 1154, 1332, 1368, 1436, 1437, 1440 en Gemeente Noordbroek, sectie F, perceelnummers 23, 24 en 25.

Behandelend ambtenaar: [REDACTED] afdeling Landelijk Gebied & Water
(tel. 050 316 [REDACTED])

1. BESLUIT

Gelet op de bepalingen van de Ontgrondingenwet (artikel 8, lid 2) besluiten wij ons besluit van 4 juli 2012, nr. 2012-29.589/27, MV ten gunste van vennootschap BV Zand- en Grinthandel v/h H. Rijks en Zn voor het ontgronden van een aantal percelen als volgt te wijzigen:

- I. in het dictum onder III wordt de vermelde termijn van 10 jaar voor de geldigheidsduur van het besluit vervangen in een termijn van 20 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit;
- II. in het dictum onder I wordt het vermelde kadastrale perceel gemeente Noordbroek, sectie I, nummer 1367 vervangen door perceel Noordbroek, sectie I, nummer 1368 en 1440;
- III. in het dictum onder I wordt het vermelde kadastrale perceel gemeente Noordbroek, sectie I, nummer 570 vervangen door perceel Noordbroek, sectie I, nummer 1336;
- IV. in het dictum onder I wordt het vermelde kadastrale perceel gemeente Noordbroek, sectie I, nummer 861 vervangen door perceel Noordbroek, sectie I, nummer 1437;
- V. In voorschrift 1 wordt tekening nr. 01110344 d.d. 28-07-2011 vervangen door tekening nr. 377536-T001L-01 d.d. 29 juni 2021;
- VI. Voorschrift 2 komt geheel te vervallen en wordt vervangen door een nieuw voorschrift 2, luidende als volgt:

Na het onherroepelijk worden van deze vergunning dient de vergunninghoudster zekerheid te stellen voor het nakomen van de uit deze vergunning voortvloeiende verplichtingen tot een bedrag van € 150.000,-

- hetzij door storting of overschrijving op bankrekeningnummer 44.60.45.691, t.n.v. de provincie Groningen te Groningen, onder vermelding van de naam, de datum en het nummer van deze vergunning;
- hetzij door toezending van een bankgarantie, afgegeven door een erkende bankinstelling.

Aanvullend op het onderhavige besluit, hebben wij besloten dat:

- VII. het bovenwatertalud ter plaatse van de oeverinscharing aan de noordoever dient te worden hersteld met gebiedseigen leem/grind waarbij het taludprofiel dient afgewerkt zoals aangegeven in het werkplan/zandwinplan 2018 (bijlage 7g). Indien op basis van de monitoring het noodzakelijk wordt geacht dienen de bresherstelwerkzaamheden te worden aangepast.
- VIII. Aan de noordzijde mag geen zand worden gewonnen op een diepte boven de tweede tussenberm en verder dienen de steilste voorgeschreven taludgedeelten aan de noordzijde te worden teruggebracht 1:2 naar 1:3, waardoor de tussenbermen opschuiven. De rest van de plas dient laagsgewijs te worden afgegraven en pas daarna verdiept, waarbij niet meer in de ondiepe oevers gewerkt mag worden.

2. TOELICHTING OP HET BESLUIT

Aanvraag wijziging ontgrondingsvergunning

Op 12 mei 2021 hebben wij van adviesbureau Sweco, namens BV Zand- en Grinthandel v/h H. Rijks en Zn. te Zuidbroek (KVK 04050541), een verzoek ontvangen voor verlenging van de geldigheidsduur van de vigerende ontgrondingsvergunning genoemd onder 1 van dit wijzigingsbesluit.

Op 7 en 29 juni 2021 hebben we enkele aanvullende gegevens op de aanvraag ontvangen.

In ons besluit van 4 juli 2012, nr. 2012-29.589/27, MV, is in het dictum aangegeven dat de geldigheid van het besluit eindigt 10 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit, met recht op verlenging met een periode van 5 jaar. Het besluit en de bijbehorende stukken hebben ter inzage gelegen van 9 juli 2012 tot en met 20 augustus 2012 in het gemeentehuis van de toenmalige gemeente Menterwolde en in het provinciehuis Groningen. Daarnaast is een kennisgeving van dat besluit gepubliceerd in het Dagblad van het Noorden, editie Oost, van 7 juli 2012. Binnen de wettelijke termijn van 6 weken is destijds geen beroep ingesteld tegen deze beschikking door belanghebbenden. Het besluit is daarmee sinds 20 augustus 2012 van kracht. De geldigheidstermijn eindigt op 21 augustus 2022.

Voorliggende aanvraag heeft als doel de expiratietermijn, zoals opgenomen in het besluit van 4 juli 2012 te verlengen met 10 jaar.

De beoogde verlenging is een voortzetting van de bestaande zandwinning Botjeszandgat en omvat de inrichting voor het winnen van zand en het daaraan verbonden gebruik van een zandzuiger, opslag in zanddepots en afvoer van zand door vrachtauto's. De bestaande installaties blijven in omvang ongewijzigd t.o.v. de huidige situatie en met de huidige productiecapaciteit in bedrijf.

Alle op het voorblad van dit besluit vermelde percelen zijn in eigendom van Zeldenrust Landbouw en Natuur II B.V. Deze percelen zijn vermeld in het dictum van het besluit uit 2012, waarbij de kadastrale aanduiding van perceel Noordbroek I 1367 is omgenummerd in 1368 en 1440, perceel Noordbroek I 570 is omgenummerd in 1336 en perceel Noordbroek I 861 is omgenummerd in 1437.

Op enkele van de betrokken percelen rust een opstalrecht nutsvoorzieningen van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

De beoogde continuering van de zandwinning beperkt zich tot omvang en voorschriften van de huidige vergunning. Het waterpeil blijft ten opzichte van NAP gelijk aan het huidige waterpeil.

Ingediende stukken

De stukken die ten grondslag hebben gelegen aan de ons besluit van 4 juli 2012, nr. 2012-29.589/27, MV zijn door de aanvrager getoetst op actualiteit. Geconcludeerd is dat aanvulling of actualisatie op enkele afwegingsgronden noodzakelijk was. Derhalve zijn ter motivering en onderbouwing van het wijzigingsverzoek de onderstaande stukken ingediend:

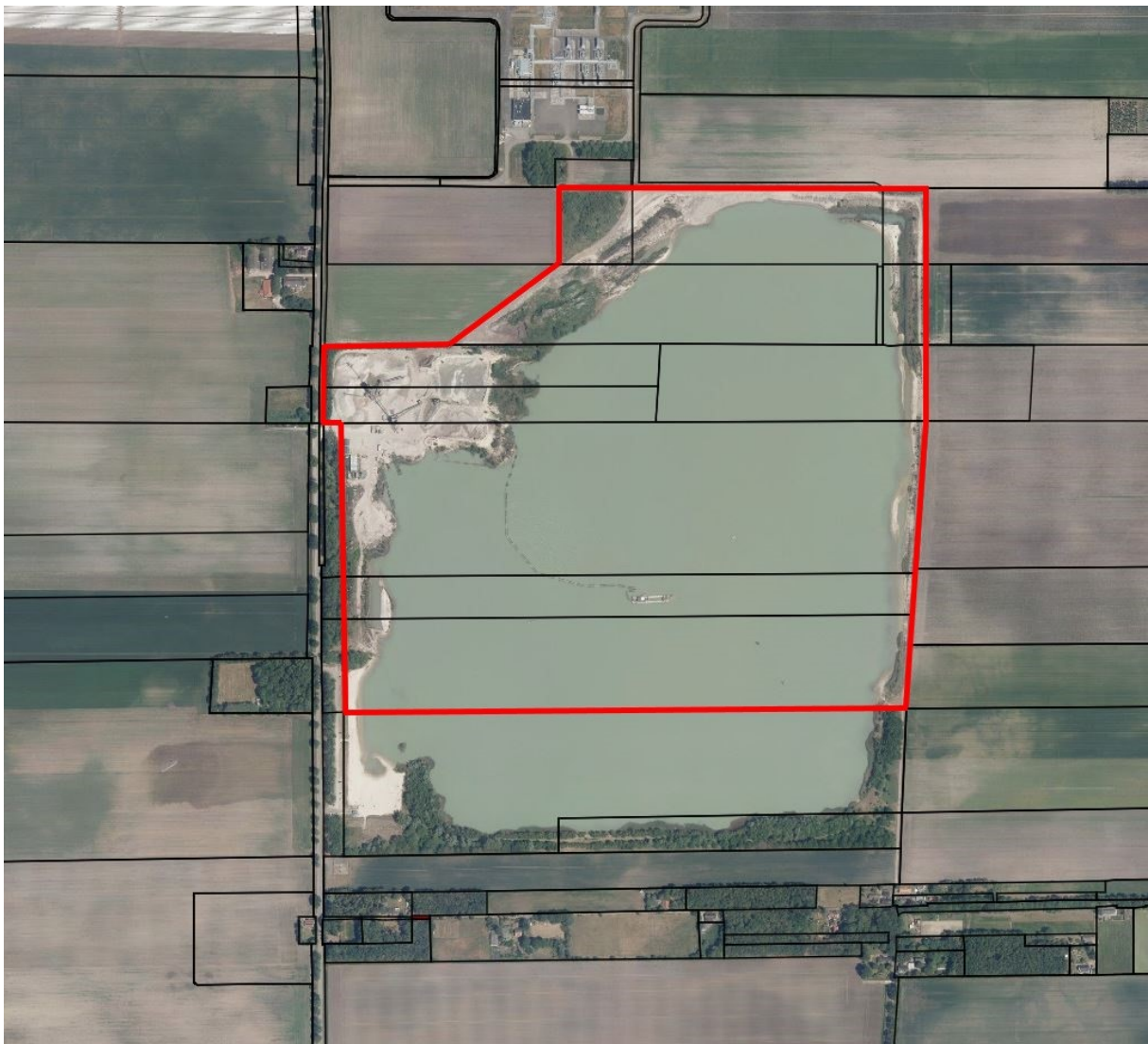
Bijlage 1	Aanvraagformulier verlenging ontgrondingsvergunning Botjeszandgat Zuidbroek - ondertekend d.d 12 mei 2021
Bijlage 2a	Notitie motivering verlenging ontgrondingsvergunning Botjeszandgat - Sweco, d.d. 17 mei 2021
Bijlage 2b	Addendum motivering verlengingsaanvraag Botjeszandgat - Sweco, d.d. 26 mei 2021
Bijlage 3a	Actuele kadastrale gegevens 2021
Bijlage 3b	Topografische kaart met kadastrale percelen 2021
Bijlage 3c	Toelichting kadastrale percelen ontgrondingsvergunning 2021 - Sweco, d.d. 29 juni 2021
Bijlage 4a	Ontwerptekening onderwatertaluds Botjeszandgat 2011 - Grontmij, tekening nr. 01110342 d.d. 22 september 2011
Bijlage 4b	Ontwerptekening situatie met dwarsprofielen Botjeszandgat 2011 - Grontmij, tekening nr. 01110344 d.d. 28 juli 2011.
Bijlage 4c	Ontwerptekening situatie met dwarsprofielen Botjeszandgat 2021 - Sweco, tekening nr. 377536-T001L-01 d.d. 29 juni 2021.
Bijlage 5a	Notitie Verkenning natuurwaarde - Grontmij, kenmerk: 309871, d.d. 11 juli 2011
Bijlage 5b	Verkenkend natuuronderzoek 2021 - Sweco, kenmerk: SWNL0273950, d.d. 11 maart 2021
Bijlage 5c	Stikstofdepositie onderzoek 2021 - Sweco, kenmerk: SWNL0274564, d.d. 24 maart 2021
Bijlage 6a	Uitbreiding Botjeszandgat grondonderzoek en baggerplan 2011 - Deltares, kenmerk: 1205035-000, d.d. 30 september 2011
Bijlage 6b	Notitie: verantwoorde zandwinning uit het Botjeszandgat - Grontmij, kenmerk: 309871/YH, d.d. 30 september 2011
Bijlage 6c	Advies bij oeverinscharing 16 juli 2016 Botjeszandgat - Deltares, d.d. 1 februari 2017
Bijlage 6d	Onderzoek Bresherstel (Noordoever 2017) - Fugro, kenmerk: 1217-0066-00034.R02, d.d. 8 december 2017
Bijlage 6e	Zandwinplan 2018 Botjeszandgat_Fugro 2018, kenmerk.: 1217-0066-000.R02 - Versie: 0.2, d.d. 17 januari 2018
Bijlage 7a	Oplegnotitie geotechnische aspecten 2021, Fugro, kenmerk: 1217-0066-000, d.d. 10 mei 2021
Bijlage 7b	Kwalitatieve beschouwing aardbevingsrisico's op zandwinning Botjeszandgat te Zuidbroek, Sweco, kenmerk: 51004428, referentienummer: SWNL0277643, d.d. 4 juni 2021
Bijlage 8a	Inrichtingsplan Botjeszandgat 2011 - Grontmij, kenmerk: 308971, d.d. 22 juli 2011
Bijlage 8b	Tekening beplantingsplan Noordoever 2011 Grontmij, kenmerk: 308971, d.d. 22 september 2011
Bijlage 8c	Besluit ontgrondingsvergunning Botjeszandgat 2012, zaaknummer 381691, kenmerk: 2012-29.580//27)14,MV, d.d. 4 juli 2012
Bijlage 9	Machtigingsformulier ingevuld d.d. 7 mei 2021
Bijlage 10	Reacties op adviesverzoek m.b.t. de verlenging van de ontgrondingsvergunning

3. LOCATIE BESCHIJVING

De aanvraag heeft betrekking op de voortzetting van de huidige regionale primaire zandwinning Botjeszandgat nabij Uiterburen waar hoogwaardig industriezand en ophoogzand wordt gewonnen. Het Botjeszandgat ligt ten zuidwesten van Noordbroek in de gemeente Midden-Groningen. De ontsluiting van de zandwinning vindt plaats vanaf de Botjesweg, aan de westkant van de plas. Het zuidelijk gedeelte van het Botjeszandgat is in recreatief gebruik en is eigendom van de gemeente Midden-Groningen.

De locatie is aan de noord-, oost- en westzijde omgeven door landbouwgrond. Op geringe afstand ligt ten noorden van de zandwinning de gaswinnings- en gasbehandelingslocatie Zuiderveen van de NAM. De zuidelijke oever van het Botjeszandgat heeft een natuurbestemming. Net ten zuiden van de winplas ligt het buurtschap 't Veen bestaande uit slechts enkele huizen en boerderijen.

Nadat de zandwinning de volledige capaciteit heeft bereikt krijgt de plas een recreatieve en natuurbestemming. Hiertoe worden na afloop van de zandwinning inrichtingsmaatregelen getroffen om de plas de eindbestemming te geven. Ten opzichte van de vigerende vergunning vinden er geen wijzigingen plaats in de bestaande situatie. Voor het wijzigen van de expiratedatum van de ontgrondingsvergunning is dan ook geen wijziging van het bestemmingsplan nodig.

Figuur 1.1: Luchtfoto zandwinning Botjeszandgat met rode contour vergunde percelen (bron Vastgoedkaart)

4. PROCEDURE

Dit wijzigingsverzoek is gebaseerd op de Ontgrondingenwet. Op grond van deze Wet (artikel 3 in samenhang met artikel 8 lid 2) zijn Gedeputeerde Staten (GS) van Groningen het bevoegd gezag voor dit wijzigingsverzoek. Op grond van artikel 10 Ontgrondingenwet is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing op de voorbereiding van deze beschikking.

Op 30 juni 2021, briefnr. 2021-062286, hebben wij de aanvrager een ontvangstbevestiging van de aanvraag gezonden. Bij briefnr. 2021-062285 van 30 juni 2021 hebben wij advies gevraagd aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen;
- Het dagelijks bestuur van het waterschap Hunze en Aa's.
- De Nederlandse Aardolie Maatschappij.

4.1. Ontvangen adviezen

Wij hebben de genoemde instanties daarbij in de gelegenheid gesteld ons binnen vier weken na verzending van onze brief te adviseren. Wij hebben de volgende reacties ontvangen:

- op 9 september 2021 ontvingen wij een brief van de gemeente Midden-Groningen (zaaknummer: 651879) waarin is aangegeven dat er planologische beletselen aanwezig worden geacht tegen het verzoek van BV Zand- en Grinhandel v/h H. Rijks en Zn. om de ontgrondingsvergunning te continueren.
- het waterschap Hunze en Aa's heeft ons op 1 september 2021 per mail laten weten dat als de beoogde continuering van de zandwinning zich beperkt tot omvang en voorschriften van de huidige vergunning van 4 juli 2012 en het waterpeil blijft ten opzichte van NAP gelijk aan het huidige waterpeil, er geen bezwaar tegen de voorgenomen verlenging.
- De Nederlandse Aardolie Maatschappij heeft ons op 27 september 2021 per brief laten weten dat de huidige winning niet heeft geleid tot een aantasting van de gewaarborgde en veilige ligging van haar transportleidingen. De NAM adviseert ons de verlenging van de vergunning, verleend aan Zeldenrust Landbouw en Natuur II B.V., onder dezelfde voorwaarden als de vigerende vergunning te verlenen.

De bovengenoemde reacties zijn opgenomen in bijlage 10 van dit besluit.

M.e.r.-beoordelingsplicht

In het Besluit m.e.r. is vastgelegd welke activiteiten belangrijke gevolgen hebben voor het milieu (de m.e.r.-plichtige activiteiten) en welke activiteiten belangrijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu (de m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten). Welke procedure moet worden doorlopen hangt af van de vraag of sprake is van een m.e.r.-plichtige activiteit of van een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit; is geen sprake van zodanige activiteiten, dan is mogelijk nog wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling verplicht.

In bijlage C van het Besluit m.e.r. onder categorie C16.1 is als m.e.r.-plichtige activiteit opgenomen de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem over een oppervlakte groter dan 25 hectare. In de bijlage van dat besluit onder D16.1 is als m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit opgenomen de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem over een oppervlakte van 12,5 hectare of meer.

De onderdelen C16.1 en D16.1 van het Besluit milieueffectrapportage gaan onder meer over de winning van zand uit de landbodem. Voor deze categorieën is door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, op 20 juni 2018, aangegeven dat een ontgroning in een wateroppervlak (zandwinning onder water) niet meetelt bij het bepalen van de mer-(beoordelings)plicht (ECLI:NL:RVS:2018:1986). Dit is alleen bij winning van zand uit de landbodem van relevant. Alleen voor een ontgroning van landbodem buiten de contour zoals die is aangegeven op tekening nr. 01110344 d.d. 28 juli 2011, geldt conform onderdeel D16.1 een mer-(beoordelings)plicht.

Geconcludeerd wordt dat in het kader van het onderhavige verzoek tot wijziging van de expiratedatum van de vergunning uit 2012 geen zand wordt gewonnen uit landbodem, waarmee geen sprake is van een mer-(beoordelings)plicht.

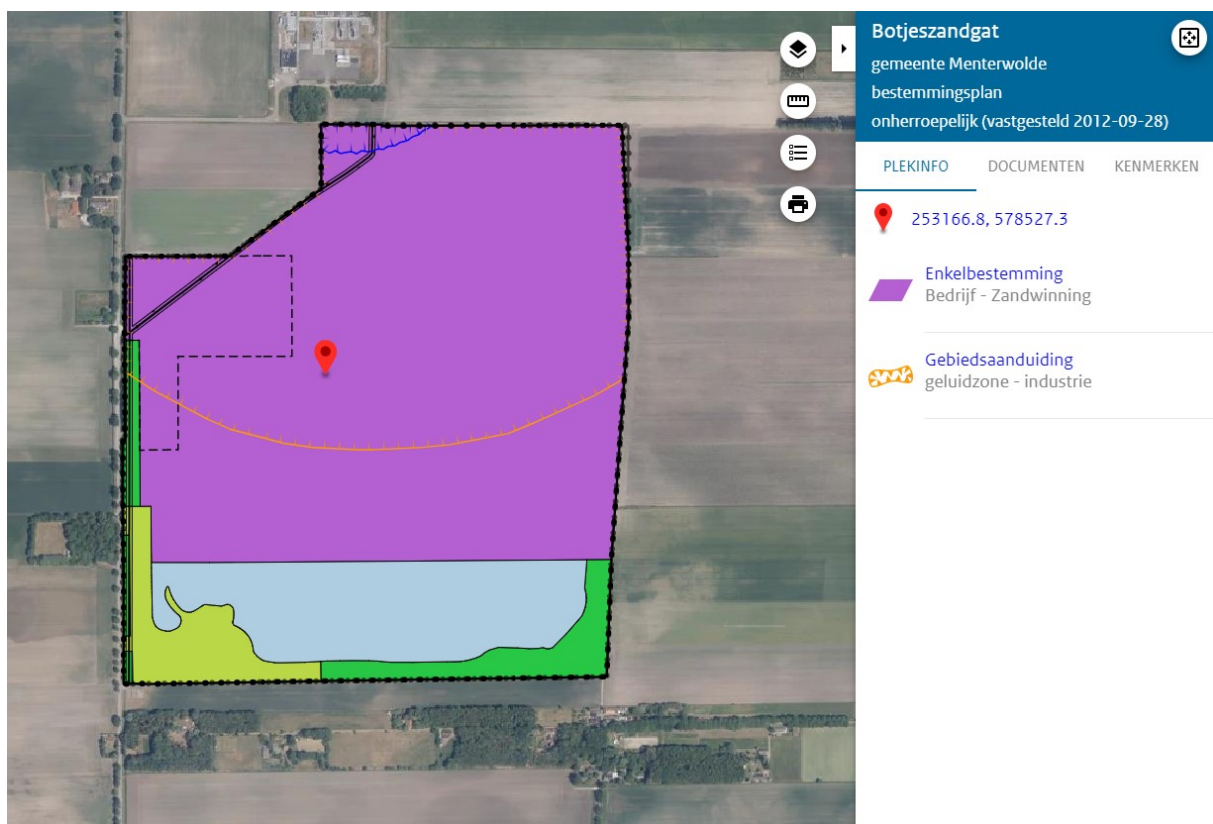
Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het in werking hebben van een inrichting voor het winnen van zand en het daaraan verbonden gebruik van een elektrische zandzuiger, opslag in zanddepots en afvoer van zand door vrachtauto's.

Bestemmingsplan

De zandwinning Botjeszandgat valt onder het bestemmingsplan Botjeszandgat, vastgesteld op 28 september 2012. In dit bestemmingsplan is de huidige zandwinning aangeduid als 'Bedrijf - Zandwinning'. De huidige ontgrondingsvergunning, en daarmee ook de verlening van deze wijzigingsvergunning, gaat uitsluitend over het deel waarop de bestemming 'Bedrijf-Zandwinning' rust.

Recreatie en natuur(ontwikkeling) op en langs de oeverstrook

Figuur 1.2: Bestemmingsplan Botjeszandgat (2012) bron: ruimtelijke plannen.

Geconcludeerd wordt dat het verzoek tot verlenging van de expiratedatum niet strijdig is met het vigerende bestemmingplan.

5. BELANGENAFWEGING

BELANG VAN DE AANVRAGER

Voor de aanvrager (in casu: BV Zand- en Grinthandel v/h H. Rijks en Zn) is het van belang om de huidige zandwinning voort te zetten om aan de marktvraag te kunnen voldoen. De aanvrager voorziet in de komende jaren meerdere grootschalige infrastructurele werken in de directe omgeving van de winning waar een grote zandbehoefte bestaat. Verder voorziet de aanvrager een blijvende marktvraag naar industriezand.

In ons besluit van 2012 is aangegeven dat de aanvrager recht heeft op verlenging van de expiratedatum met 5 jaar als blijkt dat niet al het winbare zand, binnen het vergunde ontwerpmodel, in de vergunningstermijn van 10 jaar, is gewonnen. Berekend is echter dat een verlengingstermijn van 5 jaar niet volstaat om de volledige capaciteit van de winning te benutten.

Met het besluit van 2012 is vergunning verleend voor de winning van een totale hoeveelheid van 5.220.000 m³ zand uit de zandwininput Botjeszandgat. Een deel hiervan is inmiddels gewonnen (medio 2021 geschat 1.480.000 m³). De resterende hoeveelheid zand dat na het verstrijken van de vergunningstermijn binnen de huidige vergunning theoretisch nog kan worden gewonnen is berekend op ca. 3.740.000 m³. Door verlenging van de geldende expiratedatum met 10 jaar kan tot 21 augustus 2032, uitgaande van een vergelijkbaar wintempo als in het afgelopen decennium (circa 200.000 m³/jaar, ongeveer de helft van het resterende zand worden gewonnen. Voor het winnen van het dan nog resterende deel zal te zijner tijd opnieuw verlenging van de expiratietermijn moeten worden aangevraagd.

Geconcludeerd wordt dat het belang van de aanvrager van voortzetting van de winning voldoende is onderbouwd.

HINDER EN OVERLAST

De ontsluiting van de zandwinning vindt plaats vanaf de Botjesweg, aan de westkant van de plas. Gelet op de functie van de Botjesweg richting de Rijksweg A7 wordt aangenomen dat de ontsluitingssituatie de huidige verkeersintensiteit van en naar de zandwinning goed aan kan. De verkeersbewegingen van en naar de zandwinning bestaan enerzijds uit transportverkeer en anderzijds uit verkeer van personeel werkzaam op de zandwinning. In de huidige situatie is sprake van circa 40 komende vrachtauto's en 40 retour gaande vrachtauto's (80 bewegingen per dag). Het verkeersaandeel van het personeel wordt geschat op enkele tientallen motorvoertuigbewegingen per etmaal. Aangezien de aanvrager heeft aangegeven de komende 10 jaar dezelfde jaarlijkse hoeveelheden zand te willen winnen als gemiddeld de laatste 10 jaar (ca. 200.000 m³/jaar), is er geen verandering voorzien in de verkeerssituatie.

Geconcludeerd wordt dat voortzetting van de werkzaamheden geen extra hinder en overlast veroorzaken.

BODEMKWALITEIT EN BODEMOPBOUW

Binnen de inrichting gaan geen bodemingrepen of activiteiten plaats vinden die niet voorzien zijn in de huidige omgevingsvergunning en ontgrondingsvergunning.

Voor de brandstofvoorziening van de zandzuiger en de vrachtwagens is binnen de inrichting een bovengrondse dieseltank voorzien (15.000 liter) met afgiftepunt boven een vloeistof kerende plaat. Jaarlijks wordt ca. 70.000 liter brandstof gebruikt. Door de voorzieningen en genomen maatregelen wordt voorkomen dat diesel, als bodemverontreinigende stof, op of in de bodem terecht komt. Hiermee is sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico.

De bovenlaag (de teelaarde) binnen het wingebied is inmiddels overal ontgraven. Op basis van peilingen van 1 april 2021 is geconcludeerd dat de ontgroning tot maximaal 43 m - NAP is gevorderd. De ontgroning geschiedt binnen het plangebied en de vermelde percelen.

Geconcludeerd wordt dat voortzetting van de werkzaamheden geen bedreiging vormen voor de bodemkwaliteit.

OEVERSTABILITEIT EN GEOTECHNISCHE ASPECTEN

Op 16 juli 2016 heeft een oeverinscharing plaatsgevonden in de noordoever van de zandwinning. Daarbij is een strook grond van ca. 30 meter over een lengte van ca. 150 meter afgeschoven. Geconcludeerd is dat de inscharing geheel binnen de percelen in eigendom van Zeldenrust Landbouw en Natuur II B.V. heeft plaatsgevonden en dat er geen schade is ontstaan aan belendingen van derden. De veiligheidzone rond de winning is ter plaatse echter niet meer voldoende. Na contatering van de oeverinscharing zijn de zuigwerkzaamheden direct gestaakt en is een onderzoek gestart. Uit het onderzoek van adviesbureau Deltares blijkt dat de oeverinscharing is veroorzaakt door bresvloeiing. De bresvloeiing is geïnitieerd door een steile oever die overgebleven was na eerdere zuigwerkzaamheden en geactiveerd als gevolg van het zandzuigen in de noord-oostelijke oever (bijlage 6c). Op 22 augustus 2016 zijn de werkzaamheden, na overleg met Deltares en onze toezichthouder, hervat waarbij besloten is de winning voort te zetten langs de zuidelijke perceelgrens volgens de richtlijnen van Deltares en met instemming van onze toezichthouder.

Op basis van het door Deltares uitgebracht rapport "Advies bij oeverinscharing Botjeszandgat Zuidbroek" (bijlage 6c) en het onderzoek naar bresherstel (Noordoever 2017) van Fugro (bijlage 6d) is met het herstellen van de bressing in 2018 begonnen door het aanbrengen van leemhoudend zand/grind. In 2019, 2020 en 2021 zijn de herstelwerkzaamheden voortgezet. Peilingen laten zien dat het leemhoudende zand/grind redelijk onder een 1 op 3 talud is aan te brengen door vanaf de oever de bres te herstellen. Echter de peilingen laat ook zien dat de aanvulling de neiging heeft om uit te vloeien over het gehele onderwatertalud. De kans op meebressen van het onderwatertalud neemt toe naarmate de aanvulling meer gaat uitvloeien. Om de kans op meebressen te reduceren wordt dit deel van het talud, tijdens herstelwerkzaamheden en enige tijd na de werkzaamheden frequent gemonitord.

Tevens adviseert Deltares in 2017 om aan de noordzijde geen zand meer te winnen op een diepte boven de tweede tussenberm en de steilste voorgeschreven taludgedeelten aan de noordzijde terug te brengen van 1:2 naar 1:3, waardoor de tussenbermen opschuiven. De rest van de plas dient laagsgewijs te worden afgegraven en pas daarna verdiept, waarna niet meer in de ondiepe oevers gewerkt mag worden.

Met de aanpassingen van de werkwijze wordt voorlopig alleen in het zuidelijk deel van de plas gezogen, waarbij door het plaatsen van bresboeien en wekelijkse rapportage van de bewegingen van de zuiger de aandacht voor het eventueel opnieuw optreden van ongecontroleerde bressen is verhoogd.

Uit het onderzoek van adviesbureau Sweco, d.d. 18 april 2017, blijkt verder dat op basis van metingen het brestalud van het zuidoostelijk talud net voldoende stabiel is ten aanzien van een onbeheerst bresproces. Bij een verder continuering van het winproces wordt daarom geadviseerd om intensiever

te monitoren aangezien een ruwe bres-analyse aangeeft dat de kans op onbeheerst bressen toeneemt indien een bestaand brestalud een helling heeft die steiler is en of gelijk is aan $\cot(1,5)$. Doel van frequenter peilen is om te kijken hoe het talud valt wanneer het brestalud de teen van brestalud raakt.

Voor het exploiteren van de zuid, oost en westoever dient de werkwijze te worden gevolgd zoals in het zandwinplan 2018 wordt geadviseerd en onderstaand is weergegeven:

- Het aanzuigen van zandlagen tot NAP -43 m kan plaatsvinden op voorwaarde dat de zandlaagdikte ten opzichte van ontwerp op de bovengelegen bermenvoldoende is gereduceerd tot een zandlaag van circa 1 a 2 m en het werkelijke boventalud voldoende flauw is ($\cot \alpha > 3$). Hiermee wordt het risico beperkt dat het talud sterk gaat verflauwen, met als gevolg een onbeheerst bresgedrag;
- Als aan het bovenstaande is voldaan kunnen de bermenvin principe op bermniveau worden aangezogen tot circa 20 m vanaf de teen van het bovengelegen talud. Dit dient te geschieden onder maandelijks monitoren door middel van peilingen en het gebruik van bresboeien.
- Voor de westoever geldt dat hier voorzichtig dient te worden gewerkt door het zand eerst in slagen van 5 m te winnen en te monitoren of het talud zich ook daadwerkelijk volgens het geprognosticeerde taludontwikkeling gaat ontwikkelen;
- De winning dient laagsgewijs te worden voortgezet nadat de genoemde bermcontourlijn wordt overschreden. Verder geldt dat bij het zuigen van een volgende laag er niet meer in de 'afgewerkte' bovengelegen taluds mag worden gewerkt. Het is belangrijk dat de bovengelegen taluds voldoende flauw worden afgewerkt. De zuigbuis dient geleidelijk verdiept en verhaald te worden met een gemiddelde snelheid van ca. 0,25 à 0,5 mm/s en met een constante volumeconcentratie van maximaal 12% (mengseldichtheid 1.200 kg/m³). De initiële bresdiepte bedraagt hierbij circa 0,5 m tot maximaal 1,0 m.

Opgemerkt wordt dat de ontwikkeling van het talud tijdens het winnen erg gevoelig is voor de verhaalsnelheid. Een hogere verhaalsnelheid dan 0,5 mm/s leidt tot een verflauwing van het talud en daarmee tot een vergrote kans op onbeheerst bressen.

Gezien de opgetreden oeverinscharing van het noordelijk talud in 2016 is het van groot belang dat gedurende het zuigproces de werkelijke optredende taludhellingen worden gemonitord en voordat er met een volgende baggersnede wordt begonnen met de zuigbaas wordt overlegd hoe het best de betreffende oever kan worden aangezogen waarbij dit winplan als basis dient. Op zo'n wijze kan de zuigbaas anticiperen op de verwachte taludontwikkeling bij een nieuw te maken baggersnede.

Uit de Oplegnotitie "geotechnische aspecten" van Fugro (bijlage 8a) van 10 mei 2021 blijkt dat:

- de geotechnische stabiliteit van het huidige vergunningsontwerp voldoet aan de in de CUR113 gestelde richtlijnen;
- Het winplan jaarlijks wordt geactualiseerd en aangepast wanneer uit de lodingen blijkt dat lokale brestaluds te steil zijn en niet voldoen aan de in het winplan gestelde voorwaarden voor het dieper winnen van zand;
- Voor het oeverprofiel van de noordoever wordt geadviseerd om het bovenwatertalud van de oever aan te vullen met gebiedseigen leem/grind zoals aangegeven in het onderzoek naar bresherstel in de nooroever van Fugro (bijlage 7e).

Onzes inziens zijn de in de onderzoeken uitgevoerde stabiliteitsanalyses voldoende actueel voor een continuering van het huidige vergunningsontwerp waarin de afwerking van het noordelijk talud wordt aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. In combinatie met de jaarlijks actualisatie van het winplan wordt voldaan aan de CUR113 (Aanbeveling Oeverstabiliteit bij zandwinputten).

AARDBEVINGSRISICO'S

In opdracht van Zeldenrust heeft Sweco een notitie opgesteld "Kwalitatieve beschouwing aardbevingsrisico's op de zandwinning Botjeszandgat te Zuidbroek (bijlage 7b). In deze notitie zijn de mogelijke aardbevingsrisico's beschouwd voor de zandwinning. In het Grontmij rapport 390781 revisie 02 zijn met betrekking tot de (externe en interne) veiligheid reeds enkele risicobronnen rondom de zandwinning benoemd waaronder de ondergrondse aardgasleidingen. Deze leidingen vormen een belangrijk risicoaspect waarop in deze notitie is ingezoomd in relatie tot aardbevingsrisico's. Daarnaast kunnen ook lokaal risico's aanwezig zijn voor mogelijke installaties welke zich bevinden direct naast de zandwinput, gelet op de standzekerheid ervan en de seismische effecten op de stabiliteit van het nabijgelegen ontgravingstalud.

Om de aardbevingsrisico's van de ontgraving te kunnen beoordelen is een eenvoudige berekening uitgevoerd waarbij is gekeken naar de stabiliteit van het ontgravingstalud, het risico op verweking en de risico's van de daaruit volgende grondverplaatsingen ter plaatse van de aanwezige aardgasleiding als maatgevend risicovol object. Hierbij is uitgegaan van een bovengrensbepaling.

Op basis van de deze beschouwing worden het volgende geconcludeerd:

- De zakking langs het talud ten gevolge van compactie zijn niet significant zijn (maximaal 0,01 m). Op het maaiveld achter de kruin zijn de zakkingen als gevolg van verweking eveneens niet significant.
- Er zijn geen verplaatsingen t.p.v de aardgasleiding te verwachten. Daarmee zijn de aardbevingsrisico's t.a.v. de aardgasleiding als gevolg van dergelijke grondverplaatsingen verwaarloosbaar.
- Ten aanzien van de lokale stabiliteit van het ontgravingstalud zijn tijdens een aardbeving lokaal verplaatsingen van orde grootte millimeters tot een centimeter te verwachten. Deze verplaatsingen zullen daarmee geen significant aardbevingsrisico vormen voor globale instabiliteit.
- Eventuele aardbevingsrisico's ten aanzien van installaties (kranen etc.) welke aanwezig kunnen zijn op het maaiveld achter de kruin zijn niet in onderhavige notitie beschouwd.

Onzes inziens geeft de bovenstaande beschouwing voldoende inzicht naar de aardbevingsrisico's bij continuering van de winning waarin de afwerking van het noordelijk talud wordt aangepast aan de gewijzigde omstandigheden.

WET NATUURBESCHERMING

Adviesbureau Grontmij heeft begin juni 2011 een (veld)onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de beperkte uitbreiding aan noordzijde van de toenmalige zandwinplas (Natuurwaarde onderzoek, bijlage 5a). Destijds werd nog niet gekeken naar stikstofdepositie en voor gebiedsbescherming was Flora- en faunawet uit 2002 van kracht, waarin de habitat-richtlijnen en de volgenrichtlijnen waren opgenomen. Verder is destijds rekening gehouden met de ligging van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur).

Gebiedsbescherming

De Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeergebied, Drentsche Aa en Waddenzee zijn op respectievelijk 9, 16,5 en 17 km de meest dichtbijgelegen Natura-2000 gebieden. Door de grote afstand tot Natura 2000-gebieden zal de voortzetting van de winning geen negatieve effecten hebben door lichtverstoring, geluid of beweging. Deze Natura-2000 gebieden zijn aangewezen als Habitatrichtlijngebied en hebben stikstof gevoelige habitattypen binnen de begrenzing. De voortzetting van de winning leidt niet tot versnippering of verlies van areaal doordat de werkzaamheden ruim buiten de begrenzing plaatsvinden.

Stikstofdepositie

Om effecten van de voortzetting van de zandwinning op stikstofdepositie uit te kunnen sluiten of aan te kunnen tonen is een stikstofberekening uitgevoerd met het meest recente (versie maart 2021)

rekenmethode van de Aerius calculator (bijlage 5c). Hieruit blijkt dat er bij voortzetting van de zandwinning geen toename is van de stikstofdepositie van afgerond meer dan 0,00 mol N/ha/jaar. Voor het project wordt een maximale stikstofdepositie berekend van 0,01 mol N/ha/jaar. Er is ten gevolge van de voorgenomen continuering van de zandwinning geen toename van de stikstofdepositie op een door stikstof overbelaste locatie in een Natura 2000-gebied. Significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. In Duitsland wordt de drempelwaarde van 7,14 mol N/ha/jaar niet overschreden en is er geen bezwaar tegen het verlenen van toestemming voor deze activiteit.

Soortenbescherming

Binnen het plangebied zijn uitsluitend waarnemingen van de Nationaal beschermde steenmarter bekend (NDFF, 2016-2021) en komen Europees beschermde vleermuizen in het gebied voor. Doordat alle oevers en omliggende ruigtes en boomstroken behouden blijven gaat geen essentieel leefgebied verloren van beschermde soorten en blijven potentiële rust- en verblijfplaatsen vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen intact.

Het plangebied kan gebruikt worden als broedplaats voor vogels. Om verstoring van broedende vogels op deze percelen te voorkomen zullen normaliter werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart t/m juli met uitloop tot halverwege augustus) uitgevoerd moeten worden. Doordat de winning van zand een continu proces is en voorafgaand aan het broedseizoen al is opgestart, zullen nestelende of broedende vogels de aanwezige verstoring accepteren of het plangebied mijden. Door voortzetting van de zandwinning wijzigt niets in de activiteiten, waardoor geen negatieve effecten op broedvogels worden verwacht.

Geconcludeerd wordt dat het verlengen van de duur van de zandwinning geen extra negatieve effecten heeft op de ecologie (soorten) en op de bescherming van de het gebied.

WATERHUISHOUDING

De zandwinning Botjeszandgat staat niet in open verbinding met omliggende oppervlaktewateren; een dergelijke verbinding is ook niet voorzien. Het waterpeil in de plas zal daarom ook nauwelijks of geen (kwantitatieve of kwalitatieve) gevolgen hebben voor het waterpeil in andere oppervlaktewateren. Wel moet worden voorkomen dat op naburige percelen verdroging optreedt als gevolg van een te laag waterpeil in de zandwininput. Zandwinning kan namelijk leiden tot een beperkte verlaging van het waterpeil in de plas. Significante effecten op de omgeving zijn hierdoor echter niet aannemelijk.

In 2011 is een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de verdieping van de plas (bijlage 7d). Op basis van de onderzoeksresultaten wordt geconcludeerd dat het onwaarschijnlijk is dat de verdieping van de zandwinning een verandering van de lokale grondwaterstand in de zandige pakketten zal veroorzaken. Hierbij wordt opgemerkt, dat ervan uit is gegaan dat het oppervlaktewater peil in de zandwinning niet verandert. Een hoger of lager peil in de plas kan een direct effect hebben op de grondwaterstand in de omgeving.

Geconcludeerd wordt dat voortzetting van de zandwinning geen aantoonbaar effect zal hebben op de waterhuishoudkundige situatie in de omgeving van de waterplas.

ZEKERHEIDSTELLING

Zoals reeds bij brief van 30 juni 2015 (kenmerk 2015-28.235) door ons is aangegeven hebben wij ingestemd met de verlaging van de gevraagde bankgarantie, volgens artikel 2 van ons besluit uit 2012 naar € 150.000,--. Op dit bedrag kan de provincie alle kosten verhalen, die door haar in de plaats van de vergunninghoudster moeten worden gemaakt om de uit deze en eerder aan vergunninghoudster voor de regionale zandwinplaats Uiterburen (Botjeszandgat) verleende vergunningen voortvloeiende verplichtingen na te komen. Indien deze kosten meer zullen bedragen dan het hierboven vermelde bedrag, heeft de provincie het recht om deze hogere kosten op de vergunninghoudster te verhalen.

De zekerheid is niet meer nodig zodra de werkzaamheden naar het oordeel van de provincie op de juiste wijze zijn voltooid en opgeleverd en de garantietermijn van 2 jaren na oplevering is verstreken.

Van de oplevering zal de provincie de vergunninghoudster na ontvangst van de in voorwaarde 15 van het besluit uit 2012 bedoelde revisietekening mededeling doen, mits blijkt dat de vergunninghoudster aan de vergunningsvoorwaarden heeft voldaan.

Zoals reeds in de vergunning van 2012 is aangegeven dient de vergunninghoudster, in aanvulling op genoemde zekerheidstelling, een bewijs te overleggen, waaruit blijkt dat de vergunninghoudster gedurende de geldigheidsstermijn van deze vergunning, incl. de in voorwaarde 16 van het besluit uit 2012 bedoelde termijn van nazorg, een WA-bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten van tenminste € 5.000.000,--. De vergunninghoudster dient aan ons college jaarlijks vóór 1 februari een afschrift van het betalingsbewijs van de verschuldigde verzekeringspremie te overleggen.

6. CONCLUSIE NA BELANGENAFWEGING

Wij zijn van mening dat de gevraagde verlenging van de geldigheidsduur van de bestaande ontgrondingsvergunning geen (milieu)inhoudelijke andere situatie oplevert. Ons is gelet op het bovenstaande niet gebleken van een weigeringsgrond die instemming met het gevraagde wijzigingsverzoek om verlenging van de geldigheidsstermijn met 10 jaar in de weg staat.

Bij het vaststellen van de nieuwe geldigheidsstermijn voor de ontgrondingsvergunning heeft vooropgestaan dat de aanvrager de nodige zorgvuldigheid jegens derden in acht neemt gedurende de uitvoering van de werkzaamheden.

7. TERINZAGELEGGING

Dit ontwerpbesluit wordt gedurende een periode van 6 weken ter inzage gelegd in:

- het gemeentehuis van de gemeente Midden-Groningen aan de Gorecht-Oost 157 te Hoogezand;
- de mediatheek van het provinciehuis te Groningen, Sint Jansstraat 4.

De periode van terinzagelegging is vermeld in de kennisgeving bij dit besluit. Tijdens deze periode kan eenieder zienswijzen naar voren brengen naar aanleiding van dit ontwerpbesluit bij Gedeputeerde Staten, afdeling Landelijk Gebied en Water, Postbus 610, 9700 AP GRONINGEN.

De contactgegevens van de toezichthouder van de provincie zijn:

- E-mailadres: Secretariaat-OM@provinciegroningen.nl
- Postadres: Toezichthouder O&M, Postbus 610, 9700 AP Groningen

8. VERZENDING

Een afschrift van dit ontwerp-wijzigingsbesluit is verzonden aan:

- BV Zand- en Grinhandel v/h H. Rijks en Zn, Botjesweg 2, 9636 EL ZUIDBROEK;
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen, Postbus 75, 9600 AB HOOGEZAND;
- Dagelijks bestuur van het waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD VEENDAM;
- Adviesbureau SWEKO, Rozenburglaan 11, 9727 DL GRONINGEN
- Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., Postbus 28000, 9400 HH ASSEN

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water